

STICHTING EDUCATIE STAL **BIJ** DE HEERLIJKHEID

Opgericht januari 2015

ANBI-status

DOELSTELLINGEN

- ▶ **Educatie aan scholen** over (honing)bijen en andere nuttige insecten (in een boomgaard).
- ▶ Kennisoverdracht over wilde bijen en nuttige insecten en hun rol in een boomgaard aan verschillende doelgroepen (bestuiving, bestrijding).
- ▶ **Zelf een bijdrage** leveren aan verbeteren leefomstandigheden van wilde bijen (en insecten).
- ▶ **Advies en voorlichting** aan o.a. bezoekers om hen te stimuleren om voor een eigen bij- en nuttige insectenvriendelijke omgeving te zorgen.

START SAMENWERKING GEMEENTE

BIJENCONVENANT 2015:

- bij-vriendelijk te zullen handelen
- actief bij te dragen om de leefomstandigheden van bijen (zowel wilde bijen als honingbijen) te verbeteren door een ecologisch groenbeheer
- onkruidbestrijding op een milieuvriendelijke manier uit te voeren
- mee te werken aan het uitdragen van bij-vriendelijk handelen

HOE WILLEN WE SAMENWERKING VORMGEVEN?

CREEREN BIJENLANDSCHAP

1. Voedsel voor solitaire bijen
2. Nestelgelegenheid voor solitaire bijen
3. Bijvriendelijk beheer / kennis

CREEREN SOCIAAL NETWERK ROND BIJEN

Met inwoners, scholen, organisaties en bedrijven:

4. Informatie
5. Zelf doen (activeren)
6. Meedoen/Samendoen (participeren)
7. Educatie

WAT DOEN WE AL?

1. Voedsel voor bijen

- ▶ Bijvriendelijke bomen, struiken en planten
- ▶ Ecologisch maaibeheer
- ▶ Biologische bollen op de begraafplaats
- ▶ Bloembommen kinderen Buitenspeeldag 2019
- ▶ Zaaiproject scholen

WAT DOEN WE AL?

2. Nestgelegenheid

- ▶ Bijen- en insectenhotel Tiendzone
- ▶ Bijen- en insectenhotel Buitenspeeldag 2018
- ▶ Bijenflats 2019 (Markt, Slobbengors, Tinbergenplantsoen, Gemeentewerf, Den Briel)

WAT DOEN WE AL?

4. / 5. Informatie -> Activatie

- ▶ Artikelen in het Gemeentnieuws
- ▶ Brieven voor bewoners bij activiteiten
- ▶ Facebookpagina Stichting (>300 volgers)
- ▶ Operatie Steenbreek / Groene daken
- ▶ Aanwezigheid Stichting op markten
- ▶ Heerlijkheid van Papendrecht (bijentuin, informatieborden, educatiestal).

WAT DOEN WE AL

6. Meedoen

- ▶ Activiteiten met scholen
- ▶ Gastlidmaatschap OVP
- ▶ Samenwerking NVWA
- ▶ Bijenwerkdag (NL DOET): wilde bijenveld
- ▶ EN?

ZAAIFEEST PONTONNIERSWEG

Samenwerking:

- Gemeente
- Stichting
- School
- Bewoners
- Bedrijf (sponsor)

WAT DOEN WE AL?

7. Educatie

- ▶ Boomfeestdag 2018
- ▶ Bezoek aan scholen
- ▶ Boekenactie 2019
- ▶ En ....
- ▶ BIJ EN WIJ groepen 5
  - ▶ Spel
  - ▶ Rondje boomgaard
  - ▶ Imker

RESULTAAT VAN SAMENWERKING:

BIJVRIENDELIJKSTE

GEMEENTE

VAN NEDERLAND

2019

???????

3. BIJVRIENDELIJK BEHEER

360 SOORTEN WILDE BIJEN / POTENTIEEL PAPENDRECHT 80 - 90

GROTE DIVERSITEIT:

- ▶ Generalisten: halen nectar/stuifmeel meerdere planten
- ▶ Specialisten: afhankelijk van beperkt aantal planten (oligolectisch/monolectisch)

- ▶ Cultuurvolgers (tuinen/stedelijk gebied)
- ▶ Meer gericht op inheemse planten (openbare ruimte/natuurgebieden)

- ▶ Ondergronds nestelend 70%
- ▶ Bovengronds nestelend 20%

3. BIJVRIENDELIJK BEHEER

- ▶ Honingbijen : bereik tot 3 km
- ▶ Hommels : bereik tot 1 km
- ▶ Solitaire bijen : soms maar 100- 200 meter

- ▶ Honingbijen : hele seizoen (overleven als volk in de winter)
- ▶ Hommels : hele seizoen (koningin overwinterd)
- ▶ Solitaire bijen: beperkte levensduur / vaste periode (afhankelijk van bloemen)

- ▶ Honingbijen : worden verzorgd door imker
- ▶ Hommels en solitaire bijen : ????

BIJVRIENDELIJK BEHEER:

MAAIWERK = MAATWERK

EISEN MAAIBEHEER

GERICHT OP DE 4 V's

- ▶ Voedsel : jaarrond voldoende verschillende bloemen
  - ▶ Voortplanting : stengels / kale plekken / waardplanten
  - ▶ Veiligheid : schuilgelegenheid (ruigtes, overjarig)
  - ▶ Verbindingen : voedsel en nestgelegenheid op korte afstand
-
- ▶ Variatie
    - ▶ fasering in tijd en ruimte
    - ▶ flexibiliteit
    - ▶ creëren extra randen en luwte /warmte (sinusmaaien)
    - ▶ maaihoogte

place
to bee

VERBETER DE
WERELD:

BEGIN BIJ JE EIGEN
TUIN

▶ EINDE